

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETIKÖZLÖNY.

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . .	3 frt - kr.
Fél évre . . .	1 „ 50 „
Negyedévre . . .	80 „
Egyes szám ára . . .	10 „

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . .	3 frt 60 kr
Fél évre . . .	1 „ 80 „
Negyedévre . . .	1 „ „
Egyes szám . . .	10 „

Hirdetmények díj 3 hasábos petit sorú 5 kr. Többzsíri vagy terje- || Nyilt térbenvaló közlemények után három hasábos sorú 15 krajczár
 óshes hirdetéseknek árlengedős adatik. || számlitattik.

Az előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények „Vácza” szerkesztőségéhez fő ut. 84. szám alá Vácra küldendők.

Hirdetések fölvetettek a sikert. iparint. könyvnyomdájában, a művezető által.

Érteztatok vissza nem adatnak.

Vác, 1871. szept. 12.

Van nekünk egy, nem éppen igazságtalan, de gyűlölt adónemünk, — az úgynevezett közvetett adózás egy neve: vulgó fogyasztási adó.

Némely circumspectus városok mindent elkövettek, hogy a már ezen adózásnak lennie kell, ezen adó behajtása ne bérrendszert útján, hanem habár bír titulus alatt is a város, és nem idegen kezébe jusson.

Volt reá okuk.

A mi városunk hatósága és képvisellete nem iparkodott ezen adónem behajtását kezébe ragadni, inkább hagyta idegen bérlik által kezeltni, kik aztán zsarolásig vették a fogyasztási bérlet beszedését.

A mi embereinknek is volt reá okuk.

Az előbbiek oka volt az, hogy: ezen gyűlölt adónem városi kezelés által enyhévé tevék.

Az utóbbiak oka az volt, hogy: nem merték ily gyűlölt adónem kezeléssel által népszerűségüket kockáztatni, fizessena nép a mennyit a bérlik kiesikarhat, csak az ő népszerűségük maradjon.

Bekövetkezett azonban oly idő, midőn a kormány maga belátta hogy: a bérrendszert az ily különben is gyűlölt adónem behajtására alkalmazni tovább azért sem lehet, mert az úgy is kiszivattyúzott nép érzéenyének tartalma nem az ő, de a bérlik Wertheim-cassájába folyik; erlendete hogy: a község köteles azt behajtani, és így bír titulus alatt minden község a kormány indirect adó behajtója lett.

Minden község bír önjárára, kényszerbérlikje lett az államnak.

Némely circumspectus község, bár parancsból még saját javunkra sem szivesen dolgoznak, — belátva az önhaszon elsőbbségét, ön maga kezelni fogyasztási adóját: de nehány, és köztünk a mi községünk is a kezelést másra bízta.

Az indokok, melyek községi kezelést ellen felhazartak, ismeretesek, és

ez semmi egyéb mint az, hogy: a község nem lenne képes annyit beszédni fogyasztási adóknak, mennyit az államnak fizetni kell, tehát oda kell másnak adni, habár, fizessünk is érte! Igy lön!

Most már magunk községéről beszélve, hogy: a mi község előljáróink a bérbeszedést idegen kezékre bízta; sőt fizettet érte a mért azt szép házonlat beszédni szives volt V. urnak úgy tudjuk évenként 1000 frtot.

Kitűnt azonban, hogy a legmúltányosabb eljárás mellett is több ezer forint marad a beszédo keze között, e viz s az eljárás előidézte a mult számunkban közölt Német-Bartos-féle vizsályt, mert ezen urak a község, de megengedjük, hogy saját javukért is, tetemesen magasabb összegzet kínálta a város rendelkezésére a behajtás előnyéert.

Nincs szándokunkban sem Veis, sem Bartos-Német-féle ajánlatokat protegalni, csupán azon szemrehányást teszük, és pedig nyiltan a város atyáinknak, hogy ily jövedelemmel járó kezelést mért ad át idegen kezébe? — legyen az bár Veis, vagy Bartos, vagy Német!

Nem tudja a kormány intentióit felfogni? mely kormány ezen adó beszédsével járó jövedelmet a községek, mint comunitásoknak és nem idegen magány embereknek akarja juttatni az által: hogy csekélyebb összegzett a községeknek adja át, habár erőszakolva is.

Uraim! ha Veis ur negyed magával a számtalan kiadás mellett szép jövedelmet biztosít magának, sőt a jogért 1800 frtot fizet is, ugy azt hisszük, hogy községileg kezelve a jövedelem nem V. ur, hanem a város cassájába vándoroland.

Ne affectáljunk éhletlenségét csak azért: hogy állítólagos népszerűségünket legyezzük, és ezt legyezze a Comunitásnak kárt tyünk.

Cholera ellen.

Külföldön, különösen a Porosz-szal határos Orosz birodalomban, egy kór jelentkezett, mely esetleg városunkba is, a nélkül hogy észrevennők, belopódshatnak.

Ezen kóralkatot „cholera” névvel jelölik. *)

Cholera! mily rettenetei szó ez! s valóban nem érdemei eme kitüntetésre! Huszonegy évvel ezelőkorétek tágtér nyílt előttem ezen kóralkot egész kiterjedésben s nagyságában vizsgálhatni, s biztosíthatom önöket, miként a félelem, melyet ellenében érezünk, egészen tőlzött, annyival is inkább, mert erre alapos indok sem létezik. A cholera egy ép oly kóralkot, mint bármily más, például a közönséges váltóláz; mert a cholera-beteg csak úgy halhat meg, mint bármikor egy váltólázás, mig ellenkezőleg a cholera felgyógyul. Számtalan cholera-beteg, kiket én 1866-ban helyütt gyógykezelttem, s kik ma ép egészségesek, jobban tanusokdhatnak szavaim mellett: miként a cholera-ból szinte kiépülhet az ember, s ki is épül, ha azonnal koreg izagi segélyt!

Különbön a jőzan ész is követeli, miként kötelemünkben legyen, magunkat minden ellen elő, legyen az bár a legkisebb is, vedállapotba helyezni; így legyünk tehát szinte a cholera-val is szemben, mert ez, mint betegség, ellentünk is.

Hogy ezen kórnak hatályosan, eredményesen állhassunk ellent, elkerülhetetlenül tartom tehát szükségesnek:

1. Hogy mindenki iparkodjék szálásán a lehetőségig tiszta léggel bírnai; különösen mellozendo tehát a tömeges együttlaks, kivált szegényebb sorsú egyéneknek, minden esetben gyakorli szellőztetésről gondoskodandó. Tiszta tude légl legkönyebben állitható

*) Cholera, görög szó, és annyit tesz: mint epolyós, — az ily is volt elő-Indiában a kór eredete: az epes alkotékek, mely később sajátságos, kedvező időjárat által a valodi iekete cholera fejlődött ki, mely szanszkrít nyelven „moróliana” s az ottani franczák által „mort de chien” — ebhalál — név alatt ismeretes.

elő, halakszobáinkat gyakrasszöllőzetjük s azokban időkünk ezeket elpárologtassunk s a növényeket tartunk de csupán naponta keresztül.

2. Pöczék, pöczegödörök, csatornák tisztogatassanak és vasleg (vasgáz) vagy phenilvas által befertőztesseken (desinfestálni) és pedig legálabb hetenként kétszer a kör kitérte előtt, ha azonban az már dühöngne, ezen befertőztesedés minden harmadnap — legjobbban naponta eszközlőtessek. A vasleg vagy vizben felvassztva, vagy pedig mint állomány használandó — és pedig minden személyre 1/4 lat az oldatot használnva, ugy 5 rész viz egy rész vasgázczra veendő. A phenilvasból 1 rész 20 rész vizben felersztetik, mely oldatból elegendő 4 lat egy személyre.

3. Főgyeilem vétések továbbá az életmódról és tápszerkekre.

Mint főszabályt javaslom, miként mindenki ugyanazon életmódot folytassa s azt egyé s annyit, a mi melletteddigi is jól érezte magát.

Táncsolom azonban s szivére kötom tisztelt polgártársaimnak, miszerint óvakodjanak iyi időkör a sok részről annyira ajánlott túlságos élvezetelő a városnak; továbbá hasznosnak látom különbél különbéféle szesz-pálinka-nemeknek, de különösen az úgynevezett choleraeszepeknek, mert hogy mindégyre legelőbbyirenem csak hogy hamisított, de sőt a testre nézve életveszélyes hatással is van.

A tápszerke vezetéséről és tapasztalataim után nem vélekedök több tapasztalattól a városnak, mint ez ilyenkor rendszeren történni szokott, annál kevésbé sem, mert ez gazdagabbaknál

bár ha könnyebben is válík lehelessé, szegényebb sorsuaknál mindig nehezségekkel jár, vagy épen lehetetlenülé válík. Általában táncsolom tehát az aróbiának, tartózkodjanak érelen növényeköl (Vegetabilien), régi vagy idült hústól, különösen ha az disznóhús volna.

A legjobb tápszerke: jó húsé (húselev) melyben tésztes anyagok, mint rizs, dara, árpaakása liszt mint tészta fertőt: továbbá: sült csibe, tyúk, marha, borjú- és birkahús, kevésbé jó tápszerke, melyeket inkább mellőzni táncsolának: a disznóhús (sertés), kacsa, és ludhús, vad, halak és puhányok (mollusken). Ezen tápszerkeknél bír súlynyabbak a növényzetek, mindazonáltal szegényebb sorsu egyéneknél nélkülözhetetlenek lévén, közölök bátran használhatók a keményítő-tartalmuak és a gyökér-növények, mely ellenben a zöld, javallt pedig a káposzta-növényeket nem ajánlom. A gyümölcsök körül: alma, körtve, földieper, szeder és szőlő, ha éretek, bátran élvezhetők: mig az ugorka, dinnye, szilva igen is nagy elővigyázattal, alszélék mellett szemlé esetre sem. Ki gyakran szenved alszélékésben, általában bölcsen cselekszik, ha cholera idejekor a gyümölcs élvezetelőt magát teljesen kirekeszti.

Féilem nélkül élvezhetők továbbá: tej és tojások, valamint ezekből készített ételek.

Sütemények, ugy czukor-étekek, csak igen is ritkán jöjjenek asztalainkra, legjobb, ha éppen felhagyunk velük.

Általában mint szabály tekinten-

dó: miként minden étel oly kevésbé a mint csak lehelessé, legyen zsviro de annál is inkább fűszeres.

Italok élvezhetők: bor (de nem hamisított korsomai kivétöl) sör, kávé, théa. Ha az ivóvíz tisztátalan, élvezet előtt forrássék fel; ez által friss izéből bír vesztit, de megtisztítottal szén- és növényzeti anyagoköl. Egyének, kik alszélékre hajlandók, jól teendik, ha hamisítottalán vörös borokat, chooloadé, mint kávéé élveznek. Erős borok mint madeira, portó s. a. t. tökéletesen melőzendők.

Hellyütt bizonytalanlatom, mint choleraokr észlet gyakorlatomból merítve, iyi időben, estve, lefekvés előtt egy csesze théa élvezetét, egyútesen egy kávéskánál jó rhum vagy cserenyeviz — Kirschwasser.

Végre legkivált ajánlom: ivásban migy megléve a legnagyobb mértékletességre ügyelni, mivel minden ez irányban kihágás igen gyakran halált von maga után!

Mi végtére az életmódot illeti, úgy kívált következőket kérem figyelembe tartani.

Minden földmívelő, vagy általán minden egyén, kianaplegnyagobbrészt hivatása következtében a nap teljes hévenek van kitéve, jól teendik, ha jóakaró táncsolom követni fogja, mely következőkben áll:

- a) Ne öltözzék ugy, mint ezt az időszak, az igen mint ezt az időjárat, légmérséklet igényli, mi más szavakkal azt teszi, öltözzék ó ha hives van — meleg, ha meleg van, könnyéden.
- b) Igen bölcsen cselekszik, ha alfélet egy gyapotlanell-leppenyel, job-

TÁRCSA.

A bourgeois-i nagy vesztéség!

Prick Jösefföl.
(Folytatás).

Mindazáltal Aristobolus fivál együtt Rómából kimenekülvén, Judeában iyi lázádat érzestet, hogy azt csak római intervencióval lehetett ényinni. Ezen testvéré világozóknak az a szomorú következménye lön, hogy Julius Caesar Krisztus születése előtti 47-ik évben Antipáterk, ki Caesarnak Alexandria ostromlásánál nagy szolgálatakat rón római procuratornak Judeában kinevezte: Hircynust főpapi méltóságban meghagyván!

A zsidók az alulok a Makkabeusok vezérlete alatt meghódított Idumeából származó idenegetek keseri szívvel néztek, azonban eldriték, mert megvan írva Mózes 10-0 könyvében 49-ik feje. 10. versben, hogy Jüda kezéből a birodalom el nem vétetik.

Engedelmeskedtek ugyan neki, de ugy néztek, mint egy idegen által erőszakkal reájok toll bitórtól, kitől az Isten előbbutobb megmenteni.

Antipáter Krisztus születése előtti 43-ik évben mérge által kivülvén, helyébe fia Heródes kit a törénretörök tányérnyaló része „Nagynak” nevez foglaltala el. Ezen eszélyes, erőteljes minden ravasszággal — és legaliasabb ösztönökkel tett ember, ki mint egy ügyes teremtés minden szílet hasznára tudott fordítani,

ki Julius Caesar halála után ennek gyilkosa Cassius pártjához simul, ennek inogását észrevéve csak hamar Antoniuozhoz szögeződött; kivitte, hogy Antonius és Octavius közbenjárására a római Szenátustól Jüda királyának nevezetett ki.

Nem sokára Antonius és Octavius háború támadt vizsaly következtében a polgári háború köztér, Heródes Antonius támogatga, azonban midőn ennek szerencsétlenségét homályosodni látta, Octaviushoz szaladott s a Krisztus születése előtti 3-ik-ik éven vivott Actiumi esata után Octaviusnak magát ugy behozizlegte, hogy őt királyi méltóságban megerősítvén nem csak magas barátságára és kegyére méltatta, hanem minden zsarnokosodását is megmagyarazhatatlan kímélettel elnézte!

Heródes érteite is az udvaronközöket minden titkolt. Szamaria város a néptől zsarolt pénzéből felépítettvén Sebasteának az az latinul Augustának nevezte. — Egy jelentéketlen tengerparti helységet nagy városá idomítottan „Caesariának”, az az Augustus császár városának keresztelte.

Mind két városban a római s görög módor mojmólsalval, templomokat, színházakat, torna csarnokokat (gymnasia) építetett.

Mig a római szélességek egész alázatossággal rabzsolgallag hódoltak addig a szegény izraelitáknak törvényeit, ősi szokásait, vallását zsarnoki labball töltött. — Jeruzsálembe, melynek magyartörte neve „béké hajléka” — Amphithéatrumot építtetett, hol az embereket vad állatokkal szagaztatata szét vagy Gladiatori harczátékokat adván, az embereket egymással öldöztette le.

Hircynust a főpapat (Kohen Háros) a Makkabeusok utódát, kit a kormányt elarabolta, kinek a Makkabeusok véreből származott második felesége Marianne által veje volt, s kit maga Augustus Caesar erősítet meg főpapi hivatalában, azon igazságtalan ürügyöl, hogy forradalmat tervez, kivégeztette.

(Folytatása következik.)

Ha áttekinted.

Ha áttekinted a föld
Ember tömegét;
E mellől sok embernek
Minden; az ömet.

Leéli az életet
Mint: hivány bogár,
Nem veszerli más csak egy:
Gyer remény sugarat.

Száműzve a szeretet,
Önzés letti s a hit?!
Eszlelen val reménynek
Áldozta itt.

Ne add át, hogy öket a
Remény elhagyja;
Bűzhödött tesz mindent a sok
Öngyökös hulla!

Mily kevés az it, oh ég!
Ki lelketlen él!
S öntudattal küzde, még:
Hisz! — szeret! s remél!

Gyula.

kevéssé
z szíros

le nem
s) sör,
ztatlan,
z által
gtisztul
nyane
re haj-
isithat-
t, mak-
nt mint
en mel-

), mint
ól me-
s előtt
rtüsen
cseser-

ásban
mér-
den ez
halált

illeti,
figye-
általán
részt
és he-
ja jó-
mely

ezt az
őjárát,
szavak-
s van
vredén.
k, ha
l, job-

Háros)
rmányt
vérből
e által
Caesár
igaz-
tervez,

ban egy úgynevezett „gräfenbergi“ övvel köríti. Utóbbi egyszerűben úgy készíthető: ha egy törlőköző-kendőt hideg vízbe mártunk, azután jó kifacsarjuk s így az alfél körül alkalmazzuk, rá egy lepenyt kötünk mely ezen hideg, vizes kendőt légmentesen övedzi. Ha az alfél fekvő lepeny megszáradt, újlag megnedvesítetik. Számítalának, kik e javasiattommal éltek, choleraától mentek maradtak.

Ezen alfél övön kívül még javasolom az úgynevezett „pamut hasnyáriak“, melyekbe némi porított kénfőzhatni.

c) Minden oly egyénnek, ki szabadban munkálkodik, tanácslanom továbbá: vigye magával munkájára egy üvegszeben ecetet, hogy abból, ha megoszajzik, néhány cseppet öntsen öli vízbe. Ez jól esend neki, s lebetegléstől meg fogja óvni.

d) Minden legkisebb alszékülésnél jól teend mindenki, ha valamely rendes orvoshoz fordul, magát minden kontárodástól megóvando.

Ezen rövid, jóakaró véleményadá-somban, kedvelt polgártársimnak vé-gül azon jó tanácsot adom, miként: „Legyetek élénk, vidorke-délyűek, járjatok el szokott teendőitekbem, mint máskor; ne hagyjátok magatokat tudatlan emberek lármája által tévútra vezetetni, de legin-kább ne gondoljátok egy re-dtök nézve veszelty hozható betegségre.“

És ti, valamint tietek jól érzen-ditek majdan magatokat.

Jegyeztek meg ezen szavak mind egyikét, mert jól kíván csak néktek polgártársotk.

Dr. Szomor Frigyes.

Levelezés.

Vác, 1871. Sept. 12.

Tisztelt szerkesztő ur!

E lap 37-ik számában „nyilvános közönet“, s azon alól, rövid level alakjában, — egy valóban szembe-tűnő nyilvánítás közöltetik. — Mi meg vagyok győződve, hogy midő ezen sorokat a t. szerkesztő ur saját alá adta, — már az ellenmon-dás, s emberí gyarlóság íly eleven kinyomatának kedvéért is elmosolyo-dott.*)

Mert; — tegyük kezüket szívükre azok, akik a nyáki! és vallják be öszin-ten, hibázatok volna-e akkor, midőn gyermekek lelkiismeret buzgólkodó nevelőjének, ha nyilvánosan is, de legalább, — silány anyai jutalmon felül — köszönetet szavaznak? S ha e köszönet egy kis ingyeneb kerülő „hála“ szóval fejeztetik ki, oly rend-külviláminnek tartanák-e önök azt, vagy az egy jótékonságra hivatott egyletnek derogálható?

Hölygeim! A kötelesség teljesité-s, mely anyagi áldozatba nyilvánvalú, mint minden jótét, csak nyugalom magát

*) Ilyesmin nem lehet mosolyogni. Szerk.

dicséri, — a szellemi küzdelem ju-talma nem lehet egyoldalul csak anyagi! Ha önök méltónak tartják jeremiádokkal magasztalni a kötele-ség, ne méltatlankodjanak azzal sem, a ki a közjó érdekében, nem mint önöknek rabszolgája, hanem mint jótékonsági érdekeik előmozdítója működik.

Nem lehet fogalmunk, íly egy-doldalú eljárás után a női hivatás magasztosságáról. — Rettenetesen megingatják önök bennünk a fölte-vést, s arra szolgáltatnak okot, hogy íly eljárás alatt valamely itokban lapa-gó czelelőzt a keresztünk.

Hogy megmutassam a méltat-lanságot — a magam és egyetlen tár-száról, Sandly György alapve-lő urnak azon szíveségeért, melyel a műkedvelők sorai közt érdekünk-ben, — de leginkább a t. növegyel-érdekében: — közreműködött, ezen — megemlékezésre méltó — tetteit ér-köszönetet szavazok.

Többek nevében

Török Kálmán
dalköri alelnök.

Hirek.

Figyelmeltjük negyedéves és azon félves előfizetőinket, kiknek előfizetési ideje e hó végével lejár, miszerint előfizetésüket ideje korán megteni szivesked-jenek, nehogy a lap kindmányo-zásánálról akadályok megelős-senek föl: felesleges példányokat nem nyomtatunk, és így a kése-delmes előfizető az előbi számot-ka, mint a mult negyedben is történt, már nem kaphatja meg.

József főherczeg ő fensége hó 15-én a vegyesvonattal érkezett Vácra este 1/9 orakor; a közönség kíváncsiab-b ré-sze miután délután 2 órára volt jelezve a megérkezés elfoglalta az úgynevezett csillag tért.

Oly váratlan érkezett meg, hogy mi kik a polgári kör előcsarnokába esteleltek, nem ismertük fel, — sőt Stössner György a hátulajadonoss hozzá intézett kérdése-re megadta neki a szállást, mondván, hogy azok lözsef főherczeg számára lefogalva vannak, — csak mielőn felvilágosított, futott igazán homokkal cseledése után, ő fensé-ge elmondhatia, hogy Vácra sikerült: tel-lesen meilőzni a kellemetlen fogantatási ce-remoniaikat; — a Csillag vendéglő melképü-letet foglalta el, és a polgári kör helyi-ségét.

Szombaton reggel a csapatok felett tartott szemlélt, — ebédjét tisztai kárával együtt a polgári kör nagyteremben költé el. Néma csendben elő Vác városra úgy fel van almozirva az elvonuló, és gyakor-ló csapatok dobergsere és trombita ritádók által, hogy magunkat a 49-es évekre gyep-zeljük lenni. — Kik kíváncsiak a nagy ké-peskorlatot megtekinteni, mely hétfőn lesz, azoknak ajánljuk a csörgi, a gödi halmo-kat.

A legénység elemzése oly nyomorult, mint minden hérbé adott elemzés szokott lenni, — Schubert főle mászártszék vissza-élésé bár megbűtettettek, de ez még nem elég orvoslás, a kenyér adagok némely hely-ről ehetetlen minőségben szolgáltatnak ki, — szegény honvédek! hát háború esetén mi-lyen lehet az élelmény?

Heghivás. A „Vác vidéki népta-nitók egylete“ az 1871. évi második köz-

gyűlést Vácra a „Curiához“ cz. vendéglő terében í. é. October hó 3-án d. e. 10 orakor tartja, melyre ís a t. ez. tagok és ügybírtok tisztelettel meghívattak.

Kelt Kis-Neméid 1871. Sept. 12-én.
Sádosny: Ede-
eglyet Hegy.

Drágly Sándor síremlékének ügye a mily meglev felkarolatot, oly kevéssé lehet róla hallani, mi tudjuk hogy minden a legjobb rendben van, de mégis kijárunk illetékesek legyünk szívesek a nyilvánosság útján a vitékietek is értesíteni, van-e már emléki kismelve? vagy megvéte? és mikor emlékőzök a fellátláshoz hozzá kezdeni?

Zendöröcskük, tekintettel arra, hogy magus vendégeik ís lesznek, vagy meglehet arra ís tekintettel hogy mintegy 4000, ember lesz közölükben, és így ve-szély lehetőség már állhatiki; — elkezdte, de csak ís kez dte működését, — legelőbb ís nagy mennyiségű halat közzelt el, — most tündi ki hogy félly rohad halat ís mérésze-tek eddig nyilvános utcra hosszart áru-ki; szegény hal úv emberek! tehát ti rot-hadt hall ís traktáldoztatok! — Sok ér-ten gümölés ís lön!elkőzva és ís egy ro-sz táplálék kizűsége végett a legszükségesebbek meg lettek téve.

Igaz, hogy sem azzal hogy a roz táp-szerek elborítottak, sem azzal hogy a fő-tisztelőnd káptalan kifolyása eldagszolta-tott, nem vagyunk még meglegedve, mert az utcazi nyilt csatornák még mindig oly bűzősek, mint voltak, és tisztátlanak mint eddig, de mégis elismerjük, hogy az elől-róság különösen annak kiüldöjtje Vesze-lovszky János ur a kezdetnek eleget tett.

Kiemelnék kell Dr. Emerich Gottfried megyei orvos urat, ki a város házi randaságokat, azonnal miheylt arról értesült, megtekintete intézkedett, hogy azok kibirásba beszűntessék.

Lövésd Mária-napi bálya igen jól sikerült, szép közönség volt jelen, nagy szá-mú vitékiek által ís elénkiettek.

Az ugyan nem nagyon megkezdett, azonban a táncmulásnak végett már ó ón-akor abban fogvott díjlovészet, mely azon-ban hétfőn folytatva lett, szintén élénk volt, nem annyira a lövők száma miatt, mert ezek száma csak 6, mond hat lövőre rögött, — hanem azért, mert ezen hat lövő úgy lött, miként ez professio lövőköt sem lehetne többet várni. — Történt 488 lövés.

Aból Vetsparth János lött 1 szegyet, 2 négyest, 6 hármást, Lenes Ferencz lött 1 szegyet, 2 hármást, Eliahy Gyula lött 4 négyest, 2 hármást, Reichenhaller Lajos 1 négyest, 8 hármást, Ceermákjános 1. hármást.

A hétfői díjlovész egy igen kedélyes közös ebédet lett megszakszavta, természetesen a tisztok nem hiányozhattak, melyek eslejét Vetsparth János állvott az ur mondott el az egy let virágzását.

A lövészt íly ünnepeleleiben tiben ís részt vehetnének, különösen a pap és a bír-özó ifjúság ís hozzá láthatna a lövegyerek kezelelének etanulásához, mert bizony, bi-zony szükség lehet rá.

Pintér Bálint, fejeér hajói vendég-lősnél kapható úrmoss esszenziára figyelmelt-jük az úrmoss kedvelőket, mely esszenzel pár percz alatt semmi ártalmat nem tar-talmazó finom úrmóst lehet előállítani, mely úrmós gyomor baj ellen ís jótátsú.

Az első magyar tüzéltő ünnepelely sorrendje.

I. nap. Szombat 16-én vendégek fo-gadása az ünnepelelyre bizottmány ál-tal; — és azoknak elvezetése az állandó irodába; — Plebiániatér 1-3 órásg. A meg-érkezett egyletek zászlói ugyannót elhelyez-tetnek, a vendégeknek lakásuk címze és az ünnepelely jelvény adatik, ezek után az ifjúsági véderő tagjai a vendékeket laká-

sukra vezetik. (Az ünnepély tartamára fennálló irodában a lakások jegyzéke található. Ugyanott a díszbédre szülő gyerekek várhatók.) Délután 10 órakor: A kiállított ünnepélyes megnyitása. — A kiállítási épület az erdő-soron áll, a közlekedésről lövönautó vasut és társasokkál által lesz gondoskodva. Este 7 órakor: Takarózó a városon keresztül a lövöldéig. Ugyanott: fogadási estély.

II. nap. Vasárnap 17-én délelőtt 8 órakor: Az országos központi bizottmánynak és a szövetséghez tartozó összes egyetlek képviselői előértekezlete a lövöldében. A megjutalmazásra kiállított szándékolt tárgyak bejelentése és a vizsgáló bizottmány megalakulása a kiállítási épület irodájában. Délután 3 órakor: Az összes egyetlek összejövele zászlókkal az 1-2 órságen (plébánia-tér) a díszmenet rendezése, a dunapart. A díszmenet a váci, Dorottya-, fűrdő- és nádorutczákon keresztül az újépülethe érkezik. Délután 1/2 4 órakor: Buda-Pest összes tüzóitónak nagy díszgyakorlata, külön ezen ezirá épített mázó-házban (az újépületben.) Esti 8 órakor: Díszestély az „új világbn.“

III. nap. Hétfőn 18-án délelőtt 9 órakor: A magyar országos tüzólo szövetség közgyűlése a lövöldében. (Minden tüzólo megjelenthet, de tülési és szavazati joggal csak is az országos bizottmány tagjai és

az egyetlek képviselői bírnak.) Délután 3 órakor: Díszbéd. A gyerekek, melyekre a díszbéd-helyre és egyéj közlekedni meghatározások felügyelgetnek, az ünnepély tartamára fennálló irodában várhatók.

IV. nap. Kedden 19-én reggel 7 órakor: A kiállított gépek vizsgálata a Dunánál (az 1-2 órságen.) A díjak kiosztása. Este 8 órakor: búcsu-estély a lövöldében és a jutalmazottak kihirdetése. Az ünnepély vége.

Hasznos tudnivalók nőink számára.

Új felfedezés. Egy tudós a görccsü segélyével felfedezte, hogy a tej bőntéve által a meleg teába a tej fehérnyve, egyetülve a thea savával: bört vagy legalább azt tartalmazó darabokat képez, melyek tartalma egy a cserzett bőrével. — Ugyan a tudós kiszámította tovább, hogy a ki naponként három csésze teljes teát iszik; egy év lefolyása alatt annyi bört vése magához, hogy abból egy pár csizmára való anyag bízton kitelik.

Tudvalevő dolog, hogy ha az ember különböző folyadeket egymással vegyít, nem mindig mind egy mily sorrendben történik ez. — Ha pl. a thea is előbb öntünk tejet a szűn rumot, nem fűt össze, de az ellenkező áll, ha előbb keverjük bele a rumot, azután a tejet.

A nők bizonyára sokszor haragudnak, midőn burgonya, héjas dió, de különösen magyaró hámzása alkalmával ujjaiikon barna, beuzen elváltoható szótámad. Pedig e foltot felvénget cizrommal dörzsölés által igen könnyen eltávolíthatni.

Mit kell tenni, ha a hús minden fűszerezésig deezára sem akar megpuhulni? Egy darab üveget kell a fazékba dobni, s a hús egy negyed óra mulva puha, finom lesz. Hogy azonban bevezéresre ne keveredhesenek a hús közé, a csirka legjobb üveggyölyt használni, vagy egy kisebb (zintelen) poharat egészen a vízbe tenni.

Irodalmi rovat.

P. Nagy Sándor, debreczeni földkölti tanártól megjelent és nékünk is beküldött a francia nyelv levélszerinti oktatására; miután mai napig már a francia nyelvet egy kellőleg művelt fiatal ember sem nélkülözheti, és miután mi az első részöl is már meggyőződünk arról, hogy az eddig megjelent francia nyelvtanok, a mi az oktatás lehetőségére adattak ki, e mű föllélműve rendezése által, melegen ajánljuk tanáink és ifjainknak. Előfizetheti Csáthy Károly úrnál, Debreczenben.

Felolós szerkesztő: ELIÁSSY GYULA.

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

Erdősy Rezső fényképezési műtermében, egy ügyes tanuló kedvező feltételek alatt elfogadtatik, értekezhetni Pesten, ke-repesi ut 3-ik sz. vagy Váczon a sikt-némák helyiségén lévő fényképezési műtermében.

Hirdetés.

Alóírt van szerencém a nagyérdemű közönség tudatni, hogy itt Váczon egy jól berendezett fazekas-műhelyt állítottam fel, melyben mindenféle svézi és pozsonyi finom fehér kályhák készítenek, nemkülömben zöldék, melyek szintén igen csinosak; valamint mindenféle fűzőedények is kaphatók és megrendelhetők.

A nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlván magamat.
Lakásom Váczon, fazekas-utca 309. Sz. Csajka úr házában.

Tobak József
fazekas-mester.

678 sz.
1871.

Hirdetmény.

A váci orsz. fegyintézet iparüzleténél különböző nagyságú — nevezetesen egytől tíz akóig vehető tartalommal — jól készült vasabroncos boros hordók illő árban kaphatók, vagy tetszés szerint megrendelhetők.

A váci m. kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.
Váczon, 1871. szept. 10-én.

Kovács Ernő,
igazgató.

H i r d e t m é n y.

Néhai özv. Erneyi Jánosné örökösei török-hegyi szőlőjének összes termése szabad kézből eladó, értekezhetni alóírottnál.

Gyürky Károly,
Váczon.

Küldetelapocsa: Eliássy Gyula.

Megrendelésre van szállítva Váczon.

Van szerencsém jelenteni, miután Goldstein M. halála következtében én alóírot, mint törvényesen örökbe fogadtott fia, itt Váczon 26 év óta fennálló könyvkötői üzletét átvetem, és minden tekintetben törekvésem oda lesz irányozva, hogy a mostani kor igényeinek megfelelhessenek; ennek következtében az üzletet többféle új szármással láttam el, és gondos, valamint jutányos munkáról kezeskedem.

Számos megrendeléseket kérve, ajánlom magamat a n. é. közönség figyelmébe

Goldstein László,
könyvtő.

Vác, 1871. Nyomatott a sikt. n. ipart. gyorsajtóán

táborok feladásáig felhívás.

tes t
18 é
szágo
tal v
oly f
város
továb
zai t
fényk
megn
szere
umi,
tűli é
300
egyét
este
belvá
net a
estély
csarn
sek k
mány
zottja
Déli
apost
lenés
líttot
legma
tá.
— kitűn
Szécs
c. s. I
mint
tattat
nyilv
maga
jótéko
tásra
utáni
ról a
Vend
zások
hívott
ily fé
munk
belát
zenek
az ür
szítet